

Szines képek Magyarországról

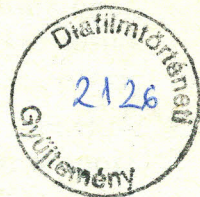
Összeállította: **Walla Gézáné**

Lektorálta: **Dr. Abella Miklós**

Kiadja:

Magyar Diafilmgyártó Vállalat

Budapest, 1974

I. RÉSZ

1. Magyarország, 93 030 km² területével a Középső-Duna-medencében fekszik. Fővárosa az 1872-ben egyesült Pest-, Buda és Óbudából alakult. A 2 millió lakosú Budapestet a Duna széles íve osztja ketté. – Látkép a Gellérthegyről.
2. Budapesttől északra, a Duna mellett fekszik az ódon szépségű városka, Szentendre. Műemlékei és művésztelepe a hazai és külföldi turistákat egyaránt vonzzák. Főterén évente szabadtéri színházi bemutatókat rendeznek.
3. A Duna Európa második legnagyobb folyója. Magyarországi szakasza 420 km hosszú. – Képünk a Duna-kanyar egy részét mutatja. A Pilis- és a Börzsöny-hegység festői völgyeiben üdülőtelepek, hotelek, cempingek várják a természetjárókat.

4. A Duna melletti Visegrád a budapestiek kedvelt kirándulóhelye. Mátyás király a XV. századi Európa egyik legfényesebb palotáját építtette a Visegrádi-hegy oldalába. Feltárt romjai rendkívüli gazdagságról tanúskodnak. Turistáinkat onnan nem messze az elegáns, modern Silvanus szálloda látja vendégül.

5. Utunk következő állomásán a történelmi múltú Esztergomot látjuk. A X. századtól királyi székhely volt. Érsekségét I. István alapította. A bazilika arányai lenyűgözőek. A Keresztény Múzeum a középkori magyar és külföldi festészet kincsháza.

6. Győr fejlett ipari városaink egyike; vagon- és gépgyártásáról, pamut-, lenszövő-, valamint gyapjúfonó gyáraitól Európa-szerte ismert.

7. Győrt több mint másfélszáz műemlék épülete keresett idegenforgalmi helyé is avatja. – Utcarészlet jellegzetes sarokerkélyes XVII–XVIII. századi házakkal.

8. Az ország nyugati határán fekszik Sopron. Történelmi hangulatú belvárosa XIII–XVIII. századi épületekből áll. Balról a középkori eredetű bencés templom. Jobbról a 60 m magas Tűztorony, az egykori várkapu.

9. Sopron közelében, Fertődön építtette 1764–66 között Esterházy Miklós herceg Magyarország legnagyobb barokk kastélyát, amely ma múzeum és tanintézet. Haydn, a XVIII. század nagy zeneszerzője is itt élt, mint az Esterházyak udvari karnagya.

10. Nevezetes történelmi emlékünk a kőszegi vár és az azt körülölelő, műemlékekben igen gazdag belváros. Jurisics Miklós 1532-ben itt állította meg maroknyi védőseregével, I. Szulejmán szultán Bécs elfoglalására indult török hadait.

11. Szombathely Magyarország nyugati határán, az ókorban a római uralom idején Savaria néven volt ismeretes. – Képünkön a Romkertet és a XVIII. századi püspöki székesegyházat láthatjuk.

12. Az ország egyik legősibb települése Székesfehérvár, a római kori Alba Regia. Királyi székhelyé I. István tette. 1038 és 1527 között itt koronázták a magyar királyokat. – Felső képünkön a Romkertet, lent a püspöki palotát látjuk.

13. A Dunántúl közepén helyezkedik el Közép-Európa legnagyobb, 591 km² területű, 78 km hosszú tava, a Balaton. Természeti környezetének szépsége, a vízisportok sokféle lehetősége, nagy ütemben fejlődő fürdőtelepei és történelmi borvidéke százezer számra vonzzák a „magyar tenger” hazai és külföldi rajongóit.
14. A Balaton déli partjának legnagyobb települése a városi rangra emelt Siófok. Az „Ezüst-parton” és annak szomszédságában modern szállodasor várja a hazai és a külföldi vendégeket.
15. A tó északi partjának jellegzetes pontja a Tihanyi-félsziget, közkedvelt kiránduló- és fürdőhely. Biológiai és geofizikai kutatóintézete révén fontos tudományos központ. Bencés apátságát 1055-ben I. Endre király alapította.

16. Balatonfüred szénsavas vizének gyógyító erejét régóta ismerik, szívszanatóriumáról híres. Jókai Mór kedvelt nyaralóhelye ma üdülőváros, amelyet hajógyára ipari centrummá is avat.
17. Keszthely egyetemi város. Agráregyetemének jogelődje az 1797-ben alapított első magyar mezőgazdasági főiskola. A képen látható barokk Festetics-kastély ma múzeum és ott-hona az országos híű Helikon könyvtárnak.
18. Keszthelytől pár kilométerre, a Hévízi-tóban a reumatikus és ízületi bántalmakban szenvedők ezrei nyerik vissza egészségüket. Kórházának és üdülőinek messzi földön jó hírük van, gyógyulást remélve sok külföldi is látogatja.
19. A Balaton alkonyi képe felejthetetlen látvány. Amikorra a vízi élet elcsendesedik, Fonyód kikötőjéből jól látható a

túlsó part tájképi jellegzetessége, a Badacsony markáns
körvonala.

20. A zalaegerszegi szabadtéri néprajzi múzeum a dunántúli falvak embereinek egykori otthonát, berendezési tárgyait, használati eszközeit, építkezésük egyéni stílusát mutatja be.
21. Nézzünk még egy kicsit körül a Dunántúlon. Veszprém települése már a honfoglaláskor is létezett. Püspökségét 1009-ben alapították. A város öt dombon épült és számtalan műemlékével festői látványt nyújt. Vegyipari egyeteme és jelentős ipara van.
22. A Dunántúl és egyben hazánk értékes műemléke a XIII. század derekán épült román stílusú jáki templom.

23. A középkori eredetű siklói vár szépen helyreállított műemlékünk. A gótikus Zsigmond-kápolna és a vár homlokzati épületén látható erkély építészeti remekművek. A vár helyiségeiből iparművészeti és történeti múzeumot, valamint szállodát alakítottak ki.
24. A Dunántúltól, legnagyobb városának, Pécsnek képével búcsúzunk. Nevezetessé a török hódoltság korából fennmaradt műemlékei teszik. A kép előterében Gázi Khasim pasa hajdani dzsámija, ma katolikus templom. A közeli Mecsek-hegy kiránduló- és üdülőtelep.

II. RÉSZ

25. Az ország északi és keleti részén utazva elsőnek tekintsük meg Salgótarját. Bányászati és nehézipari központ. Kőszételepeinek feltárásával a múlt század második felében indult fejlődésnek. Magyarország felszabadulása után modern ipari várossá alakult.
26. Eger a török elleni dicsőséges harcok színhelye volt. A vár régészeti feltárása és műemléki helyreállítása napjainkban is folyik. Egykori erődrendszere, föld alatti folyosói, múzeum má átalakított középkori püspöki palotája nevezetes látnivalói. – Felső képünk a vár bejáratát, alsó képünk a környék híres bortermelő vidékének, a „Szépasszony-völgyének” pincesorát mutatja.
27. Eger városát 90 évig (1596–1687) tartották uralmuk alatt a törökök. Ennek emlékei a minaret, a termálfürdő és

számtalan régészeti lelet. A jobb oldali képen látható Minorita-templom a XVIII. századból való.

28. Lillafüredet – a Hámori tó partján – hatalmas erdő fogja körül. Széltől védett, kellemes éghajlata folytán ideális pihenő- és üdülőhely.
29. Miskolc az ország második legnépesebb városa. Műszaki Egyetemét 1949-ben alapították. Balról az Avas-hegyen épült műemlék templomot és harangtornyot, mögötte a 71 méter magas tv-közvetítőtornyot látjuk. A jobb oldali képen a modern Miskolc egyik lakónegyede.
30. Miskolchoz tartozik a kohászati üzeméről is nevezetes Diósgyőr. Vára az Árpád-házi királyok korában épült; Mátyás király kedvelt tartózkodási helye volt.
31. Aggteleken van Magyarország legnagyobb cseppkőbar-

- langja. Több szintű karsztos patakbarlang, amelyet a mészkőbe szivárgó víz oldó és a besodort kavics eróziós munkája alakított ki.
32. Világszerte ismert és keresett a Tokaji-hegy lankáin termő szőlők leve, a tokaji bor. Több éves gondos kezelés érleli a híres tokaji aszút, a tokaji szamorodnit.
 33. Sárospatakon, a helyreállított várban találjuk a Rákóczi Múzeumot. A XIII. században épült lakótorony ma is áll. Az épület legszebb része a XVI. századi reneszánsz szárny. A XVII. században került a Rákóczi-család birtokába. A sárospataki kollégiumban a magyar történelem és irodalom nagyjai közül sokan tanultak.
 34. Debrecen a Tiszántúl „fővárosa”. A szabadságharc idején a református Nagytemplomban szavazta meg az országgyűlés a Függetlenségi Nyilatkozatot, amely a Habsburg-

házat detronizálta (1849). Ugyanitt alakult meg 1944. december 21-én az Ideiglenes Nemzetgyűlés.

35. Debrecen a Tiszántúl kulturális központja is. Híressé vált református kollégiuma 1660-ban alakult. Mezőgazdasági Egyeteme országszerte ismert. A Nagyerdőben, parkok közepében található a Kossuth Lajos Tudomány Egyetem központi épülete.
36. A város múzeumának, a Déri Múzeumnak alapját Déri Frigyes gyűjteménye vetette meg. A szép épület impozáns előterét Medgyessy Ferenc allegorikus szobrai díszítik.
37. Debrecentől délnyugatra a termálvizéről híres Hajduszoszlót találjuk. A 73–78 C°-os, jódos-brómos vizű forrásai gyógyhatásukban a hévizi tó vizével vetekszenek.
38. A legendás Hortobágy, a régen csak füves, terméketlen pusztá, ma részben természetvédelmi terület, ahol egyaránt

óvják az értékes madárvilágot és a ritkaságszámba menő pusztai növényzetet. A Keleti-főcsatorna megépültével jelentős az öntözött területe is.

39. Hortobágy szimbóluma a műemlékké nyilvánított, majd másfélszázada álló kilenclyukú híd.
40. A hortobágyi pusztta nevezetes volt rideg állattartásáról is. Az edzett és állóképes, jó tulajdonságokkal rendelkező lovak tenyésztése ma is jelentős exportot biztosít. A csikósok lovasbemutatója kedvelt idegenforgalmi látványosság.
41. A Tisza-part legnagyobb városa Szeged. Az 1879-es árvíz pusztítása után, a régi helyén sugár- és körutakkal tagolt modern nagyváros épült. Virágzó gazdasági életének alapja – ipara mellett – a határában nemrég feltárt olaja. A Dóm téren évente megrendezett szabadtéri ünnepi játékok Európa-szerte ismertek.

42. Szegedet egyeteme, tudományos és művelődési intézményei kulturális központtá avatják. A Dóm teret övező árkádok alatt a magyar tudomány és művészet egykori nagyjainak szobrai láthatók.
43. Szeged környéke Magyarország legnagyobb fűszerpaprika termesztő körzete. A szegedi édesnemes paprika a Föld minden pontján keresett.
44. A szabadban fővő paprikás halászléből inycsiklandó illat árad. A népi konyha szokásai szerint készült ízletes halételek, a hangulatos halászcsárdák különlegességei, egyaránt vonzzák a hazai és külföldi turistákat.
45. A Szeged szomszédságában levő 100 éves, műemlék jellegű kiskundorozsmai szélmalom hangulatos képe az alföldi élet múltját idézi.

46. Kecskemét, a Kiskunság legnagyobb városa, jellegzetes alföldi település a Duna–Tisza közén. A város határában nagy kiterjedésű gyümölcstermelés folyik. A kajszibarackból készült kecskeméti barackpálinka fogalom.
47. Visszatérve a Dunához, Dunaújvárosról mutatunk két képet, amely az ország nehéziparának egyik bázisa. Fent a Dunai Vasmű üzemeit, lent egy korszerű lakónegyedet látunk.
48. A kalocsai „pingáló asszonyokat” és a kalocsai népművészet kézimunkáit Európa legtöbb országában ismerik és keresik. Remekbe készült asztali garnitúrák, terítők, valamint blúzokat, ruhákat díszítő hímzések kerülnek Kalocsáról exportra. – E festői képpel zárjuk Magyarországot jellegzetességeiből válogatott képeinket.

V é g e